

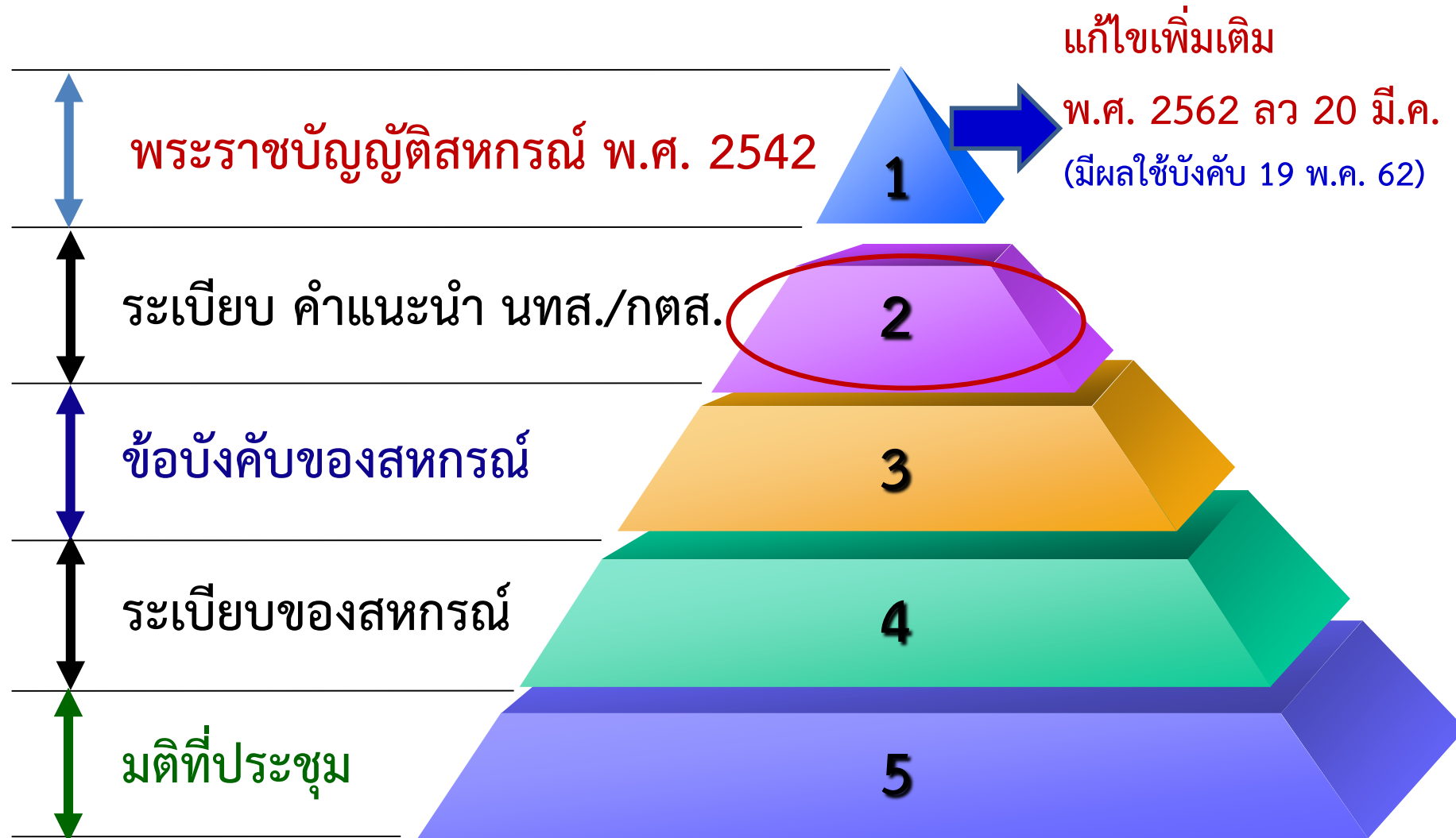
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563

สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี

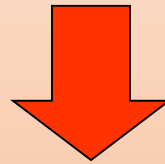
27 พฤศจิกายน 2563

ลำดับของกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา 16 (2) (8) & 65 & 66

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์

ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 9 ตุลาคม 2563 มีผลบังคับใช้ 10 ตุลาคม 2563)

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563

ข้อ 87 ให้ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกโดยอาศัยอำนาจนายทะเบียนสหกรณ์ ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ 88 การประมาณการค่าเผื่อนี้ๆ สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่เรียกเก็บเงินงวดๆ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ นทส. ว่าด้วยการจัดชั้นคุณภาพฯ พ.ศ. 2544

ข้อ 3 ยกเลิกระเบียบที่เกี่ยวข้อง
 ข้อ 4 คำนิยามที่สำคัญ
 ข้อ 5 ให้อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์รักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ 6 ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำบัญชี
 ข้อ 7 บันทึกับบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง
 ข้อ 8 การรับรู้รายการสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย
 ข้อ 9 เกณฑ์การวัดมูลค่ารายการสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่าย
 ข้อ 10 การเก็บรักษาสมุดบัญชีและเอกสารประกอบไม่น้อยกว่า 5 ปี

ข้อ 85 การเปิดเผยข้อมูล
 ข้อ 86 วิธีปฏิบัติทางบัญชี และรูปแบบงบการเงินนอกเหนือจากที่กำหนดให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ส่วนที่ 1	สินทรัพย์	ข้อ 11 - 74
ส่วนที่ 2	หนี้สิน	ข้อ 75 - 76
ส่วนที่ 3	ทุนของสหกรณ์	ข้อ 77 - 78
ส่วนที่ 4	รายได้	ข้อ 79 - 80
ส่วนที่ 5	ค่าใช้จ่าย	ข้อ 81 - 82

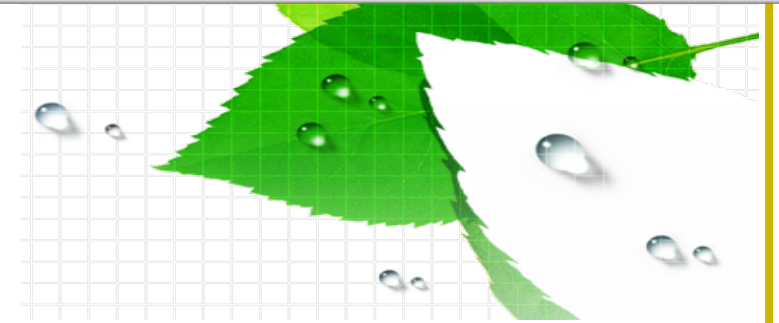
ข้อ 83 การจัดทำงบการเงินตามเกณฑ์การดำเนินงานต่อเนื่องและองค์ประกอบของรายการในงบการเงิน

ข้อ 84 เงื่อนไขการรับรู้รายการสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย

ข้อ 4. คำนิยาม

(สำคัญ)

“นโยบายการบัญชี” หมายความว่า หลักการ หลักเกณฑ์ ประเพณีปฏิบัติ กฎและวิธีปฏิบัติเฉพาะที่สหกรณ์นำมาใช้ในการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงิน

“การตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ” หมายความว่า การตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขาย การลงทุน การกู้ยืม การให้สินเชื่อ การดำเนินธุรกิจด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์

“ผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินรับอนุญาต” หมายความว่า บุคคลผู้มีใบรับรองวิทยฐานะจากสมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทยหรือสมาคมนักประเมินราคาอิสระไทย

ข้อ 5

ให้อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์รักษาการตามระเบียบนี้ รวมทั้งให้มีอำนาจในการออกระเบียบ ประกาศ และคำแนะนำ ตลอดจนตีความ วินิจฉัย ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติ และดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบอำนาจจาก นายทะเบียนสหกรณ์เพื่อให้มีการปฏิบัติตามระเบียบนี้

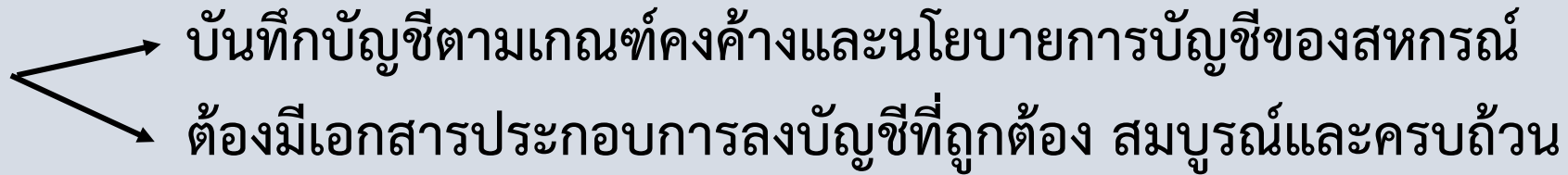

หมวด 1 : บททั่วไป

ข้อ 6

ให้คณะกรรมการฯ มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำบัญชี และงบการเงินตามแบบและรายการที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดให้ถูกต้องตามความเป็นจริงให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ข้อ 7

การจัดทำบัญชีของสหกรณ์

ข้อ 8

เกณฑ์การรับรู้รายการสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่าย

- **สินทรัพย์/หนี้สิน** ความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจะเข้าสู่/ออกจากสหกรณ์ มีราคาทุนหรือมูลค่าที่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ
- **รายได้/ค่าใช้จ่าย** เมื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตเพิ่มขึ้น/ลดลง สามารถวัดมูลค่าของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตได้อย่างน่าเชื่อถือ

ข้อ 9

เกณฑ์การวัดมูลค่ารายการสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่าย

- ราคาทุน / มูลค่ายุติธรรม / มูลค่าสุทธิที่จะได้รับ
- การวัดมูลค่าของรายการที่มาจากการประมาณการต้องสมเหตุสมผลเชื่อถือได้
- **ต้องไม่นำสินทรัพย์และหนี้สิน หรือ รายได้และค่าใช้จ่ายการหักกลบกัน**
เว้นแต่ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

ข้อ 10

สหกรณ์ต้องเก็บรักษาสมุดบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชี ไว้ที่สำนักงานสหกรณ์ ไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่วันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงินแล้ว

หมวด 2 : บัญชีที่สำคัญของสหกรณ์
ส่วนที่ 1 สินทรัพย์

ข้อ 11

ให้บันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่มีตัวตนและไม่มีตัวตนที่อยู่ในความควบคุม
ของสหกรณ์ ซึ่งคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต

ข้อ 12 - 13 เกี่ยวกับ “เงินสด”

ข้อ 12

ให้สหกรณ์บันทึกรายการเกี่ยวกับเงินสดในวันที่เกิดรายการนั้น และรายการที่ไม่เกี่ยวกับเงินสด ภายใน ๓ วันนับแต่วันที่เกิดรายการ

เงินสด ให้ความหมายรวมถึง

ธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ที่สหกรณ์มีอยู่ รวมทั้งเช็คที่ยังไม่ได้นำฝาก เช็คเดินทาง ดราฟต์ของธนาคาร และธนาคณัติ โดยไม่รวมดวงตราไปรษณียากร อากรแสตมป์ เช็คลงวันที่ล่วงหน้า ใบยืมและเอกสารทางการเงิน เช่น ตั๋วเงิน พันธบัตรรัฐบาล ใบหุ้นกู้ ใบหุ้นทุน เป็นต้น

ยกเลิก

“ตัวแลกเงินไปรษณีย์”

(ประกาศคณะกรรมการกิจการไปรษณีย์ เรื่อง ยกเลิกบริการตัวแลกเงินไปรษณีย์)

กรณีเงินสดขาดบัญชี / เกินบัญชี

เงินสดขาดบัญชี

มีผู้รับผิดชอบ

1. ให้ผู้รับผิดชอบชดใช้ทันที
2. ถ้ายังไม่ชำระคืน ให้ตั้งเป็น “ ลูกหนี้เงินสดขาดบัญชี ”

ต้องจัดทำหลักฐานรับรองเงินสดขาดบัญชี และจัดให้มีหลักประกัน มูลค่าไม่น้อยกว่าเงินสดขาดบัญชี

ไม่มีผู้รับผิดชอบ

1. ให้แยกเงินสดขาดบัญชีออกจากบัญชีเงินสด
2. ตั้งค่าเผื่อเงินสดขาดบัญชีเต็มจำนวน และค่าเสียหายจากเงินสดขาดบัญชี ถือเป็นค่าใช้จ่าย

เงินสดเกินบัญชี

1. ให้ปรับปรุงเพิ่มเงินสดด้วยจำนวนเงินที่เกินบัญชี
2. ค้นหาสาเหตุ

กรณีเงินสดขาด/เกินบัญชีจากการปิดเศษสตางค์ ให้บันทึกเป็นรายได้อื่นหรือค่าใช้จ่ายอื่น

ไม่มีการตัดเงินสดขาดบัญชีออกจากบัญชีสหกรณ์ต้องหาผู้รับผิดชอบ

ข้อ 13

เปิดเผยข้อมูลเงินสดขาดบัญชีในหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงรายละเอียดการดำเนินการด้วย

ข้อ 14 – 15 เกี่ยวกับ “เงินฝากธนาคาร”

ข้อ 14

ให้บันทึกบัญชีเงินฝากธนาคาร สำหรับรายการเงินฝากธนาคารทุกประเภท รวมถึงสลากออมสิน สลากออมทรัพย์ ธ.ก.ส. และสลากออมทรัพย์ ธอส.

(นทส.หรือคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าการลงทุนในสลากออมสินพิเศษ 5 ปี เข้าข่ายการฝากหรือลงทุน คำวินิจฉัย กรณีสหกรณ์ นำเงินไปลงทุนในสลากออมสินพิเศษ เข้าลักษณะการฝากเงินกับธนาคารออมสิน)

ข้อ 15

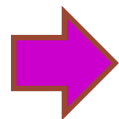
ให้สหกรณ์เปิดเผยข้อมูลเงินฝากธนาคารในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เกี่ยวกับเงื่อนไขหรือภาระผูกพันของเงินฝากธนาคาร

ข้อ 16 – 17 เกี่ยวกับ “เงินฝากสหกรณ์อื่น”

ข้อ 16

เงินฝากสหกรณ์อื่น

การนำเงินไปฝากชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น

การประมาณการค่าเผื่อเงินฝากสหกรณ์อื่นสงสัยจะสูญ

1. ผู้รับฝากไม่สามารถจ่ายคืนเงินฝากได้

↳ สหกรณ์ผู้ฝากต้องรายงานเงินฝากที่ถอนไม่ได้ต่อที่ประชุมคณะกรรมการ

↳ ตั้งค่าเผื่อเงินฝากสหกรณ์อื่นสงสัยจะสูญเต็มจำนวนที่ถอนคืนไม่ได้

2. ผู้รับฝากมีขาดทุนสะสมเกินกึ่งหนึ่งของทุนเรือนหุ้น และมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่าขาดสภาพคล่อง

↳ กรณีไม่ได้จัดทำแผนการปรับปรุงการดำเนินงาน ให้ตั้งค่าเผื่อเงินฝากสหกรณ์อื่นสงสัยจะสูญ เต็มจำนวน

↳ กรณีผู้รับฝากอยู่ในระหว่างจัดทำแผนการปรับปรุงการดำเนินงาน ตามคำสั่ง นทส. ให้ ทยอย ตั้งค่าเผื่อเงินฝากสหกรณ์อื่นสงสัยจะสูญ

ข้อ 17

ให้เปิดเผยข้อมูลเงินฝากสหกรณ์อื่นเกี่ยวกับเงื่อนไข/ภาระผูกพันของเงินฝากสหกรณ์อื่นและการถอนคืนไม่ได้

ข้อ 18 - 24 เกี่ยวกับ "เงินลงทุน"

ข้อ 18

เงินลงทุน

เพื่อเพิ่มความมั่นคงหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการสหกรณ์
ตามมาตรา 62 (3) (4) (5) (6) และ (7)

เงินลงทุนที่ไม่อยู่ในความ
ต้องการของตลาด เช่น
หุ้นชุมนุมสหกรณ์

นำไปฝากให้บริษัทหลักทรัพย์
จัดการกองทุน ที่ตั้งเป็นกองทุน
ขึ้นมา โดยมีผจก.กองทุนมีอาชีพ
ดำเนินการ โดยกองทุนนั้นต้อง
ลงทุนตามมาตรา 62 พรบ.สหกรณ์

เงินลงทุน
ทั่วไป

ตราสาร
หนี้

กองทุน

ตราสาร
ทุน

ตราสารหนี้ เช่น พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้
- ตราสารที่จะถือจนครบกำหนด
โดยสหกรณ์มีนโยบายตั้งใจ
แน่วแน่และสามารถที่จะถือไว้
จนครบกำหนดได้ถาวร

ลงทุนในหุ้นทุนของกิจการที่
อยู่ในความต้องการของตลาด

ระเบียบ นทส. ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563

ข้อ 19

การจัดประเภทเงินลงทุน

1. เงินลงทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาด
 - หลักทรัพย์เผื่อขาย
 - ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด
2. เงินลงทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด

ข้อ 20

การบันทึกต้นทุนเงินลงทุน

1. จำนวนเงินที่จ่ายโดยตรงทั้งสิ้นที่สหกรณ์จ่ายเพื่อให้ได้มา เช่น ค่านายหน้า ค่าธรรมเนียม
2. กรณีตราสารหนี้มีดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นก่อนจะได้ตราสารหนี้ซึ่งดอกเบี้ยรวมอยู่ในราคาซื้อแล้ว สหกรณ์ต้องปันส่วนให้กับช่วงเวลาก่อนหรือหลังซื้อตราสารหนี้ และต้องไม่รับรู้ดอกเบี้ยช่วงก่อนซื้อเป็นรายได้

ข้อ 21

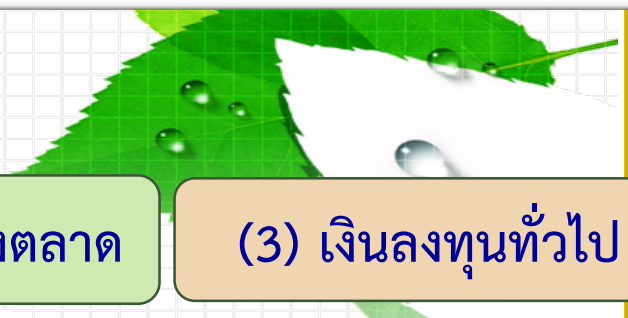
การจำหน่ายหรือไถ่ถอนเงินลงทุน

- บันทึกผลต่างที่เกิดขึ้นเป็นกำไรหรือขาดทุนทันทีที่เกิดรายการ และต้องกลับรายการที่เกี่ยวข้องก่อนจึงจะรับรู้กำไรหรือขาดทุน
- กรณีจำหน่ายเงินลงทุนชนิดเดียวกันเพียงบางส่วน ต้องคำนวณโดยใช้วิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักหรือวิธีเข้าก่อนออกก่อน

ข้อ 22

การบันทึกการด้อยค่าของเงินลงทุน

(1) ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด

(2) หลักทรัพย์เพื่อขายที่อยู่ในความต้องการของตลาด

(3) เงินลงทุนทั่วไป

เมื่อไม่สามารถเรียกเก็บเงินต้นหรือดอกเบี้ยทั้งหมด หรือบางส่วนตามที่ระบุไว้ในสัญญาได้

บันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าของตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด ในงบกำไรขาดทุนทันทีที่เกิดการด้อยค่า และต้องรับรู้รายได้ดอกเบี้ยจากตราสารหนี้โดยใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงตามสัญญาเดิม

เมื่อมีหลักฐานสนับสนุนว่ากิจการผู้ออกหลักทรัพย์ประสบปัญหาทางการเงินหรือผิดนัดชำระหนี้หรือผิดเงื่อนไขหรือมีความเป็นไปได้สูงว่ากิจการจะล้มละลาย หรือฟื้นฟูกิจการ

บันทึกการด้อยค่าของหลักทรัพย์เพื่อขายทันทีโดยกลับรายการขาดทุนจากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น เป็นรายการขาดทุนจากการด้อยค่าของหลักทรัพย์เพื่อขายในงบกำไรขาดทุนทันที

เมื่อมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่ามูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนสูงกว่ามูลค่าที่จะได้รับคืน

บันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุนทั่วไปทันทีที่มีหลักฐานสนับสนุนว่าเงินลงทุนทั่วไปด้อยค่า

ให้สหกรณ์บันทึกบัญชีโดยบันทึกบัญชีขาดทุนจากการด้อยค่า คู่กับบัญชีค่าเผื่อการปรับมูลค่าเงินลงทุน

ข้อ 23

การแสดงผลค่าเงินลงทุน ณ วันสิ้นปีทางบัญชี

(1) เงินลงทุนทั่วไป

ราคาทุน

(2) ตราสารทุนและตราสารหนี้ที่ถือไม่ครบกำหนดที่อยู่ในความต้องการของตลาด

ราคามูลค่ายุติธรรม

(3) ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด

ราคาทุนตัดจำหน่าย

ข้อ 24

ให้สหกรณ์เปิดเผยข้อมูลเงินลงทุนในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

- นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับเงินลงทุน
- มูลค่าของหน่วยลงทุนแต่ละหน่วยตามมูลค่ายุติธรรม ราคาทุน หรือราคาทุนตัดจำหน่าย
- ข้อมูลเกี่ยวกับกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น
- ข้อมูลเกี่ยวกับการด้อยค่าของเงินลงทุนในระหว่างปี

ข้อ 25 – 33 เกี่ยวกับ “ลูกหนี้”

ข้อ 25

ลูกหนี้เงินกู้

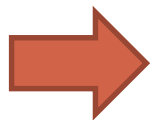
รายการลูกหนี้ที่เกิดจากสัญญาเงินกู้ รวมถึงลูกหนี้อื่นอันมี
มูลหนี้ที่เกิดจากการให้เงินกู้ เช่น ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้
ลูกหนี้ขาดสมาชิกภาพ ลูกหนี้เงินกู้ระหว่างดำเนินคดี ลูกหนี้เงินกู้
ตามคำพิพากษา เป็นต้น

ข้อ 26

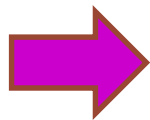
การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้

(1) สหกรณ์ตามมาตรา 33/1
(1) (2) (3) (4) และ (5)

ประกาศกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
เรื่อง การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
พ.ศ. 2563
(ประกาศมีผลบังคับใช้ 12 ตุลาคม 2563)

(2) สหกรณ์ตามมาตรา 33/1
(6) และ (7)

กฎกระทรวง ว่าด้วย
การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง
(ยังไม่ประกาศใช้)

ให้นำรายการดังต่อไปนี้มาพิจารณาก่อนประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี

- (1) จำนวนเงินที่ได้รับชำระหนี้หลังวันสิ้นปีทางบัญชี แต่ก่อนวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็น
ต้องการเงิน
- (2) เงินฝากของลูกค้าที่ฝากไว้กับสหกรณ์
- (3) หลักทรัพย์รัฐบาล หรือหลักทรัพย์ที่กระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย
- (4) ที่ดิน หรือที่ดินพร้อมอาคาร สิ่งปลูกสร้างที่จดจำนองไว้กับสหกรณ์ กรณีประเมินโดยทาง
ราชการให้หักได้เต็มจำนวน กรณีประเมินโดยผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินรับอนุญาตให้หักได้
ร้อยละ 70 ของราคาประเมิน ทั้งนี้ ต้องไม่เกินกว่าวงเงินที่ระบุไว้ในสัญญาจำนอง

ทุนเรือนหุ้น ไม่สามารถนำมาหักได้

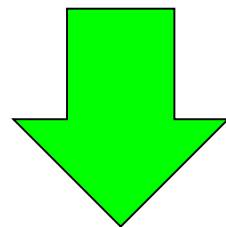
เนื่องจากตาม พรบ. สหกรณ์ มาตรา 42 วรรคสอง “ในระหว่างสมาชิกภาพของสมาชิก ยังไม่สิ้นสุดลง ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสมาชิกใช้สิทธิเรียกร้องหรืออายัดค่าหุ้นของสมาชิกผู้นั้น....”

และสำนักงานอัยการสูงสุด มีหนังสือที่ อส.017/18849 ลว. 24 พ.ย. 46 ได้วินิจฉัยว่าสหกรณ์ รับจำหน่ายหุ้นของตนเองได้หรือไม่ คำวินิจฉัย คือ หุ้นของสหกรณ์ที่สมาชิกถืออยู่เป็นทุนของสหกรณ์ ประกอบกับบทบัญญัติมาตรา 42 แล้ว จึงกล่าวได้ว่าหากสหกรณ์ยอมให้สมาชิกสหกรณ์ ซึ่งเป็นลูกหนี้เอาหุ้นของสหกรณ์เองมาจำหน่ายเป็นประกันหนี้ก็ไม่สามารถใช้สิทธิเรียกร้อง

ประกาศกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
เรื่อง การประมาณการค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ. 2563

ถือใช้สำหรับสหกรณ์ตามมาตรา 33/1 (1) (2) (3) (4) และ (5)
ได้แก่ การเกษตร ประมง นิคม ร้านค้า บริการ และกลุ่มเกษตรกร

ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 12 ตุลาคม 2563 เป็นต้นไป

ประกาศกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เรื่อง การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ. 2563

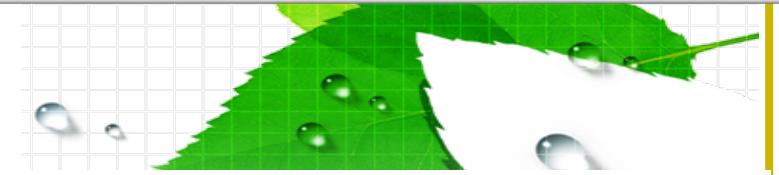
อาศัยอำนาจความในข้อ 5 และ 26 วรรคหนึ่ง (1) สำหรับสหกรณ์ตามมาตรา 33/1

(1) (2) (3) (4) และ (5)

ข้อ 2 ลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้

หมายความว่า ลูกหนี้เงินกู้ที่มีปัญหาในการชำระหนี้ และสหกรณ์มีการตกลงยินยอมให้ดำเนินการอย่างหนึ่ง
อย่างใด ดังต่อไปนี้

- (1) ลดต้นเงินหรือดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับให้แก่ลูกหนี้เงินกู้ หรือ
- (2) ผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ เช่น สหกรณ์ยอมให้ขยายงวดชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ ลดอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ให้แก่ลูกหนี้เงินกู้ พักชำระหนี้ต้นเงินให้แก่ลูกหนี้ เป็นต้น

ข้อ 4 ลูกหนี้เงินกู้

จำแนกอายุหนี้ตามงวดที่ผิดนัดชำระหนี้ และให้ประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ โดยประมาณจากจำนวนเงินที่ผิดนัดชำระหนี้ดังนี้

(1) ผิดนัดชำระหนี้เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี	ร้อยละ 10
(2) ผิดนัดชำระหนี้เกินกว่า 2 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี	ร้อยละ 25
(3) ผิดนัดชำระหนี้เกินกว่า 3 ปี แต่ไม่เกิน 4 ปี	ร้อยละ 50
(4) ผิดนัดชำระหนี้เกินกว่า 4 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	ร้อยละ 75
(5) ผิดนัดชำระหนี้เกินกว่า 5 ปีขึ้นไป	ร้อยละ 100

ข้อ 5 ลูกหนี้ถึงแก่ความตาย หรือศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นคนสาบสูญ และไม่มีทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ จะเรียกร้องให้ชำระหนี้ได้ หากฟ้องคดีไปก็ทำให้เสียค่าใช้จ่ายมากยิ่งขึ้นไม่คุ้มกับหนี้ที่จะได้รับชำระ ให้ประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวน

ข้อ 6 ลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด

การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ให้นำระยะเวลาตั้งแต่งวดผิดนัดชำระหนี้ตามสัญญาเดิมก่อนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้รวมกับระยะเวลาของงวดที่ผิดนัดชำระหนี้ตามสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ เพื่อประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ตามอัตราร้อยละในข้อ 4

ข้อ 7 ลูกหนี้การค้า ให้จำแนกอายุหนี้ตามระยะเวลาที่ค้างชำระ และให้ประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ โดยประมาณจากยอดที่ค้างชำระ ดังนี้

(1) ค้างชำระเกินกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือน	ร้อยละ 10
(2) ค้างชำระเกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี	ร้อยละ 20
(3) ค้างชำระเกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี	ร้อยละ 50
(4) ค้างชำระเกินกว่า 2 ปี	ร้อยละ 100

ข้อ 8 ลูกหนี้อื่น	ประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ดังนี้	
	(1) ชำระได้ตามปกติ	ไม่ต้องประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
	(2) ค้างชำระ	ร้อยละ 100
ข้อ 9 ดอกเบี้ยค้างรับ	ประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดังนี้	
	(1) ค้างชำระเกินกว่า 1 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปี	ร้อยละ 50
	(2) ค้างชำระเกินกว่า 5 ปีขึ้นไป	ร้อยละ 100
ข้อ 10 ค่าปรับค้างรับ	ประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญค่าปรับค้างรับ ดังนี้	
	(1) ค้างชำระไม่เกิน 2 ปี	ร้อยละ 50
	(2) ค้างชำระเกินกว่า 2 ปีขึ้นไป	ร้อยละ 100

สหกรณ์ที่ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไม่เป็นไปตามประกาศนี้ให้สหกรณ์ทยอยตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศนี้ทุกปีให้เสร็จสิ้นภายใน 5 ปี

ระเบียบ นทส. ว่าด้วยการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้ฯ พ.ศ. 2544

สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตยูเนียนที่เรียกเก็บเงินงวดชำระหนี้จากสมาชิกโดยการหักจากเงินได้ ณ ที่จ่าย

ลูกหนี้เงินกู้ หมายถึง สมาชิก หรือสหกรณ์อื่นที่กู้ยืมเงินจากสหกรณ์ โดยมีหนังสือสัญญากู้ยืมเงินเป็นหลักฐาน รวมถึงลูกหนี้อื่นอันมีมูลหนี้ที่เกิดจากการให้เงินกู้

ลูกหนี้อื่นอันมีมูลหนี้ที่เกิดจากการให้เงินกู้
ได้แก่

- ลูกหนี้เงินกู้ที่ขาดสมาชิกภาพแล้ว แต่ได้รับการผ่อนผันให้ชำระหนี้เป็นงวด หรืออยู่ระหว่างดำเนินคดี หรือรอเรียกเก็บจากเงินบำเหน็จหรือเงินอื่นใดเพื่อชำระหนี้
- ลูกหนี้ที่ส่งชำระหนี้เป็นงวดตามที่ได้มีข้อตกลงประนอมหนี้
- ลูกหนี้ที่ได้ชำระหนี้แทนสมาชิกผู้กู้ในฐานะผู้ค้ำประกันและอื่นๆ

สิ่งที่จะต้องพิจารณา ในการประมาณการค่าเผื่อฯ

- ระยะเวลาที่ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้
- การผ่อนเวลาชำระหนี้
- การเปลี่ยนแปลงเงินงวดชำระหนี้
- การดำเนินการตามกฎหมาย
- พฤติการณ์ที่ไม่สามารถเรียกให้ชำระหนี้ได้

ถ้าจัดได้มากกว่า 1 ชั้น ให้เลือกชั้นที่มีลำดับสูง

การนับเวลาผิดนัดชำระหนี้สำหรับลูกหนี้เงินกู้ทุกชั้นคุณภาพให้หมายถึง ลูกหนี้จะต้องไม่ค้างชำระเงินอย่างใดอย่างหนึ่งตามลำดับติดต่อกันดังนี้

1. ดอกเบี้ยค้างชำระ
2. ดอกเบี้ยและต้นเงินที่ถึงกำหนดชำระ
3. ต้นเงินที่ถึงกำหนดชำระ

การนับระยะเวลาให้นับจากวันที่ครบกำหนดชำระเงินอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ 1 ถึง ข้อ 3 จนถึงปัจจุบันหรือ ณ วันที่มีการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้

ลูกหนี้ปกติ

- ชำระหนี้ได้ตามกำหนด
- ค้างชำระต้นเงิน และ/หรือ ดอกเบี้ยติดต่อกันไม่เกิน 3 เดือน นับแต่วันครบกำหนด
- ขออนุญาตเวลาชำระหนี้ } ชำระได้
- ฟ้องดำเนินคดี } ตามปกติ

หลักเกณฑ์การผ่อน

- ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการดำเนินการ
- ทำได้เฉพาะต้นเงินที่ถึงกำหนดชำระ 1 สัญญา ไม่เกิน 6 เดือน นับแต่เดือนที่ได้รับผ่อนเวลา
- ทำได้เฉพาะเงินกู้สามัญ

ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน

- 💡 ค้างชำระต้นเงิน และ/หรือ ดอกเบี้ยติดต่อกันเกินกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือน
- 💡 ได้รับการผ่อนเวลาการชำระหนี้ แต่ผิดนัด

ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย

- ❗ ค้างชำระต้นเงิน และ/หรือ ดอกเบี้ยติดต่อกันเกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน
- ❗ ได้ฟ้องดำเนินคดี → ไม่สามารถชำระได้ปกติ

ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ

- ❗ ค้างชำระต้นเงิน และ/หรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลาติดต่อกันกว่า 12 เดือน
- ❗ ตามพฤติการณ์ไม่สามารถเรียกให้ชำระหนี้
- ❗ ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องและสหกรณ์ยื่นคำขอเฉลี่ยทรัพย์
- ❗ สหกรณ์ได้ฟ้องในคดีล้มละลาย หรือหนี้ที่สหกรณ์ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องในคดีล้มละลาย

ลูกหนี้จัดชั้นสูญ

- ❗ ถึงแก่ความตาย/สาบสูญ/หายสาบสูญ
- ❗ เจ้าหนี้อื่นมีบุริมสิทธิ์เหนือทรัพย์สินของลูกหนี้
- ❗ ถูกฟ้องล้มละลาย ไม่มีทรัพย์สินใดชำระหนี้ได้
- ❗ ประenomหนี้ในคดีล้มละลาย หรือศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลาย
- ❗ ไม่สามารถชำระหนี้ได้โดยสิ้นเชิง

ลูกหนี้ที่ถูกดำเนินการตามกฎหมาย

- ❁ ถ้าชำระหนี้ได้ตามปกติ ไม่ว่าจะจากผู้ค้าหรือลูกหนี้เอง = ลูกหนี้จัดชั้นปกติ
- ❁ ถูกฟ้องดำเนินคดีไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามปกติ = ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย
- ❁ ถูกฟ้องดำเนินคดีแต่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ มีการอายัดทรัพย์ ยึดทรัพย์
เฉลี่ยทรัพย์ มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ = ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ
- ❁ ถูกดำเนินคดีถึงที่สุดแต่ไม่มีทรัพย์สินใดชำระหนี้ได้ = ลูกหนี้จัดชั้นสูญ

ลูกหนี้ที่ตามพฤติการณ์ไม่สามารถเรียกให้ชำระหนี้ได้

- ❁ ไม่สามารถติดต่อได้
 - ❁ ตามตัวไม่พบ
 - ❁ ไม่สามารถเรียกเก็บเงินจากผู้ค้าประกันได้
 - ❁ มีเจตนาถ่ายโอนทรัพย์สินให้บุคคลอื่น
 - ❁ มีหนี้สินล้นพ้นตัว
- หากมีความเสี่ยง
ที่จะไม่ได้รับชำระ
= จัดชั้นสงสัยจะสูญ

การเปลี่ยนแปลงเงินงวดชำระหนี้

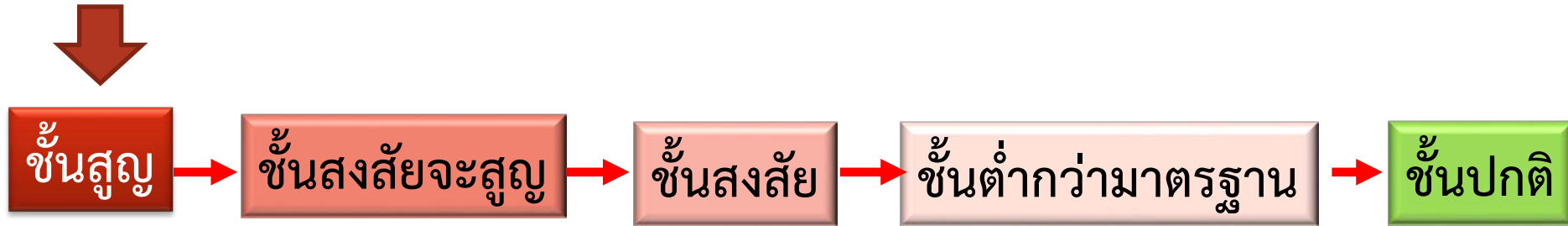
- ❁ ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการดำเนินการ
- ❁ งวดเวลาที่ขอผ่อนผัน + งวดที่ชำระแล้วไม่เกินกว่าระเบียบ
- ❁ ได้รับความเห็นชอบจากผู้ค้า/เจ้าของหลักทรัพย์

การจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้ที่เปลี่ยนแปลงเงินงวดชำระหนี้

- ❖ ชำระหนี้ได้ตามกำหนดเวลาที่ตกลงกัน = ลูกหนี้จัดชั้นปกติ
- ❖ ไม่ชำระหนี้ตามกำหนดเวลาที่ตกลงกัน จัดชั้นโดยนับเวลา
ผิดนัดชำระหนี้ตั้งแต่วันที่ไม่ชำระหนี้ได้ตามงวดที่ตกลงกัน

ลูกหนี้จัดชั้นได้มากกว่า 1 ชั้น

ให้จัดชั้นโดยเรียงจาก

การจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้ที่มีการชำระหลังสิ้นปีบัญชี

ไม่เป็นเหตุให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดชั้นคุณภาพ
ลูกหนี้ ณ วันสิ้นปี เว้นแต่ ปรากฏแน่ชัดว่าลูกหนี้ชำระ
หนี้ได้สิ้นเชิง

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ NPL

- ประเมินการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากต้นเงินคงเหลือของลูกหนี้
ชั้นคุณภาพต่าง ๆ ดังนี้

◇ ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	ร้อยละ	20
◇ ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย	ร้อยละ	50
◇ ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ/จัดชั้นสูญ	ร้อยละ	100

- รายการที่นำมาพิจารณาก่อนการประเมินการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
ณ วันสิ้นปีทางบัญชี เป็นไปตามระเบียบฯ พ.ศ. 2563 ข้อ 26 วรรค 4

(หุ้นหักไม่ได้และที่ดิน/ที่ดินพร้อมอาคาร โดยผู้ประเมินทรัพย์สินรับอนุญาต
หักได้ร้อยละ 70)

การตั้งค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญในทางบัญชี

- ตั้งมากกว่าที่กำหนดได้
- ขึ้นอยู่กับมติที่ประชุมคณะกรรมการฯ แต่ละปี

การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน

- แสดงลูกหนี้ NPL ต่างหากจากลูกหนี้ปกติ
- แสดงรายการเป็นลูกหนี้ระยะสั้นทั้งจำนวน

ข้อ 27

ลูกหนี้การค้า

ลูกหนี้ที่ค้างชำระค่าสินค้าหรือค่าบริการที่สหกรณ์ได้ขายหรือให้บริการตามปกติ รวมถึงลูกหนี้ขายผ่านบัญชี ลูกหนี้จากการขายผ่อนชำระ หรือเช่าซื้อ ลูกหนี้ค่าบริการ

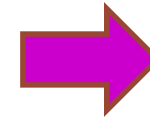
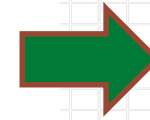
ข้อ 28

ลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้ที่ไม่อาจจัดอยู่ในประเภทของลูกหนี้เงินกู้และลูกหนี้การค้า รวมถึงหนี้สินที่กรรมการและเจ้าหน้าที่มีต่อสหกรณ์ไม่ว่าในลักษณะใดก็ตาม โดยบันทึกบัญชีลูกหนี้อื่นแยกตามการเกิดรายการ เช่น ลูกหนี้เงินสดขาดบัญชี ลูกหนี้เงินยืมทดลอง เป็นต้น

ข้อ 29

ให้นำจำนวนเงินที่ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้มาหักค่าปรับค้างรับ ดอกเบี้ยค้างรับ ค่าปรับรับประจำปี ดอกเบี้ยรับประจำปี และต้นเงินตามลำดับ

ประกาศกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
เรื่อง การประมาณการ
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
พ.ศ. 2563
(ประกาศมีผลบังคับใช้
12 ตุลาคม 2563)

ข้อ 30

ลูกหนี้ที่สามารถตัดจำหน่ายหนี้สูญ

1. มีหลักฐานการติดตามทวงถามให้ชำระหนี้ตามสมควร หรือฟ้องคดีแล้วแต่ไม่ได้รับชำระหนี้ หรือ
2. ลูกหนี้ถึงแก่ความตาย หรือศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นคนสาบสูญ และไม่มีทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ จะเรียกร้องให้ชำระหนี้ได้ หากฟ้องคดีไปก็ทำให้เสียค่าใช้จ่ายมากยิ่งขึ้นไม่คุ้มกับหนี้ที่จะได้รับชำระ หรือ
3. ลูกหนี้เลิกกิจการ และมีหนี้ของเจ้าหนี้รายอื่นมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้และอยู่ในลำดับที่จะได้รับชำระหนี้ก่อนเป็นจำนวนมากกว่าทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือ
4. ได้ดำเนินการฟ้องลูกหนี้ในคดีแพ่งหรือได้ยื่นคำขอเฉลี่ยหนี้ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องในคดีแพ่ง และในกรณีนั้น ๆ ได้มีคำสั่งบังคับหรือคำสั่งของศาลแล้ว แต่ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินใด ๆ จะชำระหนี้ได้ หรือ

ข้อ 30

ลูกหนี้ที่สามารถตัดจำหน่ายหนี้สูญ

5. ได้ดำเนินการฟ้องลูกหนี้ในคดีล้มละลายหรือได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องในคดีล้มละลาย และในกรณีนั้น ๆ ได้มีการประนอมหนี้กับลูกหนี้ โดยศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยกับการประนอมหนี้ นั้น หรือ
6. ลูกหนี้ถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย และได้มีการแบ่งทรัพย์สินของลูกหนี้ ครั้งแรกแล้ว
7. ลูกหนี้แต่ละรายที่มีจำนวนหนี้รวมกันไม่เกินสามหมื่นบาท หากสหกรณ์มีหลักฐานการติดตามทวงถามให้ชำระหนี้ตามสมควรแก่กรณีแล้วแต่ไม่ได้รับชำระหนี้ และหากจะฟ้องลูกหนี้ก็จะต้องเสียค่าใช้จ่ายไม่คุ้มกับหนี้ที่จะได้รับชำระ

ข้อ 31

การตัดจำหน่ายหนี้สูญ

ต้องมีตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้เต็มจำนวนหนี้ที่จะขอตัดจำหน่ายแล้วในคราวปิดบัญชีประจำปีก่อนการขออนุมัติตัดจำหน่ายหนี้สูญ ดำเนินการ ดังนี้

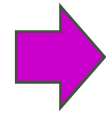
- (1) กำหนดระเบียบวาระการประชุมใหญ่ เรื่อง การตัดจำหน่ายหนี้สูญ ในคราวปิดบัญชีประจำปีก่อนการขออนุมัติตัดจำหน่ายหนี้สูญ เพื่อพิจารณาอนุมัติตัดจำหน่ายหนี้สูญโดยจัดให้มีข้อมูลแนบระเบียบวาระการประชุมใหญ่ ดังนี้
 - จำนวนหนี้ที่ขออนุมัติตัดจำหน่ายจากบัญชี
 - คำชี้แจงสภาพหลักฐานและการดำเนินการติดตามทวงถามหนี้
 - เหตุผลในการขอตัดจำหน่ายหนี้สูญ
 - ความเห็นของที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
- (2) ต้องมีมติอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ โดยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกที่มาประชุม
- (3) เมื่อมีการอนุมัติแล้วต้องบันทึกไว้ในรายการประชุมด้วยว่า “การอนุมัติตัดจำหน่ายหนี้สูญเป็นเพียงการปฏิบัติทางบัญชีเท่านั้น มิได้เป็นการระงับซึ่งสิทธิเรียกร้องจากผู้ต้องรับผิดชอบต่อสหกรณ์แต่อย่างใด”

การตัดจำหน่ายหนี้สูญถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

ข้อ 32

หนี้สูญรับคืน

ให้สหกรณ์บันทึกกลับรายการบัญชีลูกหนี้และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ และบันทึกหนี้สูญรับคืนเป็นรายได้ด้วยจำนวนเงินที่ได้รับคืน เมื่อสหกรณ์ตัดจำหน่ายหนี้สูญไปแล้วและลูกหนี้นำเงินมาชำระหนี้

ข้อ 33

ให้เปิดเผยข้อมูลลูกหนี้เงินกู้ ลูกหนี้การค้า และลูกหนี้อื่นในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

- (1) นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
- (2) นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการระงับการรับรู้รายได้ที่เกิดจากดอกเบี้ยเงินให้กู้ของลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ตามเกณฑ์คงค้าง และเปิดเผยจำนวนเงินที่ไม่ได้รับรู้เข้าเป็นรายได้ ซึ่งหากได้นำเข้าเป็นรายได้แล้วจะมีผลให้สหกรณ์มีกำไรสุทธิเป็นจำนวนเท่าใด
- (3) วิธีการคำนวณค่าปรับกรณีลูกหนี้การค้าค้างชำระเกินระยะเครดิตที่ระบุในสัญญา
- (4) วิธีการคำนวณยอดลูกหนี้จากการขายผ่อนชำระหรือเช่าซื้อ
- (5) มติที่ประชุมใหญ่ที่อนุมัติในกรณีให้ตัดจำหน่ายหนี้สูญ

ข้อ 34 - 46 เกี่ยวกับ "สินค้าคงเหลือ"

ข้อ 34

สินค้าคงเหลือ

ให้สหกรณ์บันทึกรายการสินทรัพย์ที่มีไว้เพื่อขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจโดยปกติ หรืออยู่ในระหว่างกระบวนการผลิต เพื่อให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปเพื่อขาย หรือมีไว้ใช้ในการผลิตสินค้าหรือบริการ หรือดำเนินงานให้บริการส่วนที่สหกรณ์ยังไม่ได้รับรู้เป็นรายได้

ข้อ 35

วิธีการบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปีบัญชี แบบสิ้นงวด (Periodic Inventory) และต้องจัดทำทะเบียนคุมสินค้าทุกครั้งที่มีการซื้อและการขายสินค้า โดยการบันทึกซื้อสินค้านั้นรวมถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ได้จ่ายไปเพื่อให้ได้สินค้านั้นมาอยู่ในสภาพที่พร้อมจะขายได้

กรณีได้รับของแถมชนิดเดียวกัน

นำมูลค่าจำนวนเงินที่จ่ายค่าสินค้าที่ซื้อทั้งหมด หารด้วย จำนวนหน่วยสินค้าที่ได้รับทั้งหมด

กรณีได้รับของแถมต่างขนาดหรือต่างชนิดกัน

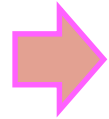
ให้ประมาณราคาที่จะขายได้ของสินค้าทั้งหมด รวมทั้งสินค้าที่ได้รับเป็นของแถมด้วยแล้ว เฉลี่ยเป็นราคาทุน ให้สินค้าทุกชิ้นที่ซื้อมาทั้งสิ้นรวมทั้งสินค้าแถมด้วย

ระเบียบ นทส. ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563

ข้อ 36

สินค้ายึดคืน

ให้บันทึกด้วยมูลค่าลูกหนี้จากการขายผ่อนชำระหรือให้เช่าซื้อ คงเหลือตามบัญชี หลังจากหักดอกผลจากการขายผ่อนชำระหรือเช่าซื้อรอดตัดบัญชี และกำไรขั้นต้นจากการขายผ่อนชำระหรือเช่าซื้อรอดตัดบัญชี รวมทั้งบัญชีอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 37

สินค้าเบิกใช้

การเบิกใช้สินค้าในการดำเนินงานของสหกรณ์ หรือเบิกใช้ในการผลิตสินค้า หรือการนำสินค้าไปแถม แจกฟรี หรือให้เป็นตัวอย่าง แก่ลูกค้า

ให้ใช้ “ราคาทุน” ในการบันทึกบัญชี

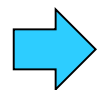
ข้อ 38

การตรวจนับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี

1. จัดทำทะเบียนคุมสินค้าและวัตถุดิบ
2. ต้องมีผู้ที่ไม่มีหน้าที่โดยตรงในการเก็บรักษาสินค้าเป็นกรรมการตรวจนับ ไม่น้อยกว่า 3 คน
ทั้งนี้ ไม่นับรวมสินค้านำฝากขายที่ยังไม่ได้บันทึกบัญชีซื้อสินค้าที่ขายแล้ว
แต่ผู้ซื้อยังไม่มารับ และสินค้าเสื่อมสภาพเสียหายที่ได้รับอนุมัติให้ตัดบัญชีแล้ว

ข้อ 39

สินค้าคงเหลือแยกตามประเภท

สภาพปกติ

ต้องอยู่ในสภาพพร้อมที่จะขาย หรือสามารถนำไปใช้
ในการผลิตสินค้า หรือให้บริการ

สภาพเสื่อมชำรุด

มีสภาพเสื่อมชำรุด ล้าสมัย แต่ยังสามารถขายได้

ข้อ 40

มูลค่าสินค้าคงเหลือสภาพปกติ

ราคาทุน
≠
ราคามูลค่าสุทธิที่จะได้รับ

แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

วิธีการคำนวณ

1

เข้าก่อนออกก่อน
(First In First Out : FiFo)

2

ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก
(Weighted Average)

เมื่อใช้วิธีการคำนวณราคาทุนด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งแล้ว ต้องใช้วิธีเดียวกัน
อย่างสม่ำเสมอ สำหรับสินค้าที่มีลักษณะและการใช้คล้ายคลึงกัน

ข้อ 41

มูลค่าสินค้าสภาพเสื่อมชำรุด

ราคาที่สามารถขายได้

กรณีลดลงต่ำกว่าราคาทุน ให้จัดทำ
รายละเอียดประกอบการขอลดราคา
โดยมีข้อมูล ดังนี้

- ประเภทสินค้า - จำนวน - ราคาทุน
- ราคาที่ลดลง - เหตุผลที่ลดราคา

เพื่อเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุม
คณะกรรมการฯ ก่อนการจำหน่าย

ข้อ 42

ให้สหกรณ์บันทึกมูลค่าที่ลดลงของสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี เนื่องจากการปรับมูลค่าให้เท่ากับมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ โดยให้ถือเป็นค่าใช้จ่าย

กรณีสินค้าคงเหลือ ณ วันตรวจนับ น้อยกว่า สินค้าคงเหลือตามบัญชี หรือเกินหลังจากหักลดหย่อนแล้ว ให้ถือเป็น สินค้าขาดบัญชี ให้บันทึกบัญชีโดยใช้ราคาขายรวมภาษีขาย ณ วันสิ้นปีทางบัญชี หรือวันตรวจนับ และดำเนินการหาผู้รับผิดชอบ

ข้อ 43

การลดหย่อนสินค้าคงเหลือขาดบัญชี

สินค้าอุปโภคบริโภค
ไม่มีการลดหย่อน ต้องหาผู้รับผิดชอบเท่านั้น

สินค้าประเภทพืชผลทางการเกษตร

สินค้าน้ำมันเชื้อเพลิง

หลักฐานพิสูจน์ว่าอัตรา
การทดสอบได้กำหนดขึ้น
ด้วยวิธีการที่เหมาะสม

อัตราทดสอบ
การยุบตัวตามสภาพ

หลักเกณฑ์และวิธีการ
ที่กรมสรรพากรกำหนด

น้ำมันสุญระเหยเกินกว่า
ร้อยละ 0.5 ของปริมาณ
น้ำมันที่ขายผ่านมิเตอร์

ข้อ 44

สินค้าขาดบัญชี

มีผู้รับผิดชอบ

1. ผู้รับผิดชอบชดใช้ด้วย ราคาขายรวมภาษีขาย (ถ้ามี)
2. หากยังไม่สามารถชำระคืนได้ ให้ตั้งเป็นลูกหนี้สินค้าขาดบัญชี
3. ต้องจัดทำหลักฐานรับสภาพความผิด พร้อมทั้งจัดให้มีหลักประกัน

ไม่มีผู้รับผิดชอบ

1. ตั้งค่าเผื่อสินค้าขาดบัญชี และค่าเสียหายจากสินค้าขาดบัญชี เป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน
2. หากหาผู้รับผิดชอบได้ภายหลัง ให้ปรับปรุงเป็นลูกหนี้สินค้าขาดบัญชี

ข้อ 45

สินค้าเสื่อมสภาพเสียหาย

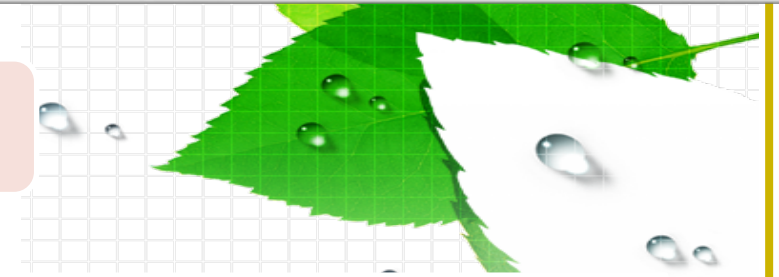
เป็นสินค้าได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม ถูกโจรกรรม เป็นต้น ให้ถือเป็นค่าเสียหายของสหกรณ์ ด้วยราคาทุน

1. ไม่ได้ทำประกันภัย ให้ตีราคาลดลงตามสภาพที่คาดว่าจะขายได้
2. ทำประกันภัย ให้ถือบันทึกจำนวนเงินที่ได้รับชดเชยเป็นรายได้ของสหกรณ์

ข้อ 46

เปิดเผยข้อมูลสินค้าคงเหลือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

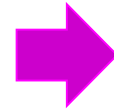
- (1) นโยบายการบัญชีที่ใช้ในการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือตามราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า โดยเปิดเผยวิธีที่ใช้คำนวณราคาทุนของสินค้าแต่ละประเภท
- (2) รายการลดราคาขายสินค้าลงต่ำกว่าราคาทุนในระหว่างปีเกี่ยวกับจำนวนครั้งที่ลดราคา จำนวนประเภทสินค้า จำนวนที่ลดราคา วันที่และครั้งที่ของการประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่มีมติให้ลดราคา
- (3) รายการลดหย่อนสินค้าในระหว่างปีเกี่ยวกับปริมาณและจำนวนเงินที่ลดหย่อน ประเภทสินค้า วันที่และครั้งที่ของการประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่มีมติให้ลดหย่อน
- (4) รายการสินค้าที่เสียหายจากภัยพิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับประเภทสินค้า ปริมาณ และจำนวนเงินที่ได้รับ ความเสียหาย

ระเบียบ นทส. ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563

ข้อ 47

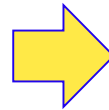
วัสดุคงเหลือ

รายการของใช้สิ้นเปลืองในโรงงานและในสำนักงาน
ซึ่งมีไว้เพื่อใช้ มิใช่มีไว้เพื่อจำหน่าย

ข้อ 48

การตรวจนับวัสดุคงเหลือ

ปฏิบัติเช่นเดียวกับการตรวจนับสินค้าคงเหลือ
และบันทึกมูลค่าวัสดุคงเหลือสภาพปกติ ด้วยราคาทุน

ข้อ 49

เปิดเผยข้อมูล

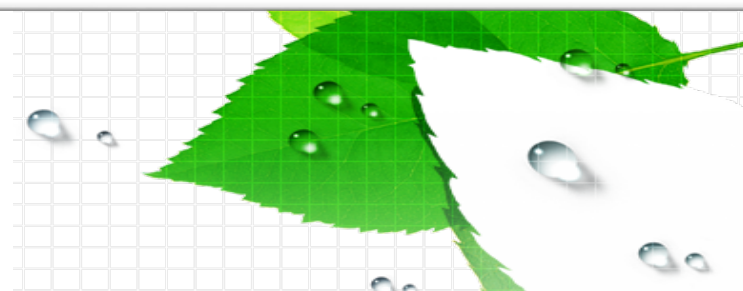
นโยบายการบัญชีในการวัดมูลค่าวัสดุคงเหลือ ด้วยราคาทุน

ข้อ 50 - 52 เกี่ยวกับ “ที่ดินแทนการชำระหนี้รอขาย”

ข้อ 50

ที่ดินแทนการชำระหนี้รอขาย

สำหรับรายการที่ดินและทรัพย์สินที่ติดกับที่ดิน ซึ่งสหกรณ์ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้แทนการชำระด้วยเงินสด โดยพิจารณามูลค่าที่ดินแทนการชำระหนี้รอขายจากการสำรวจและประเมินราคาที่ดินก่อนการรับชำระหนี้ ให้บันทึกมูลค่าที่ดินที่ได้รับแทนการชำระหนี้รอขาย

1. ราคาประเมินโดยทางราชการเต็มจำนวน
 2. ราคาประเมินผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินรับอนุญาตให้รับรู้มูลค่าร้อยละ 70 ของราคาประเมิน
- โดยสหกรณ์ต้องจัดทำทะเบียนคุมที่ดินแทนการชำระหนี้รอขาย และตรวจนับที่ดินแทนการชำระหนี้รอขาย พร้อมกับตรวจสอบเอกสารสิทธิ์ทุกวันสิ้นปีทางบัญชี

กรณีสหกรณ์ได้รับที่ดินแทนการชำระหนี้รอขายซึ่งมีมูลค่าสูงกว่าจำนวนเงินที่ลูกหนี้เป็นหนี้ ให้บันทึกส่วนต่างไว้ในบัญชีส่วนเกินมูลค่าที่ดินแทนการชำระหนี้รอขาย โดยแสดงรายการไว้ในทุนของสหกรณ์

ข้อ 51

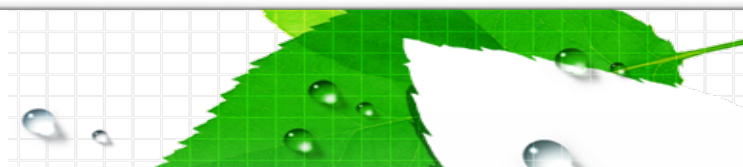
ขายที่ดินแทนการชำระหนี้ได้

เมื่อขายที่ดินแทนการชำระหนี้ได้ ต้องกลับบัญชีส่วนเกินมูลค่าที่ดินแทนการชำระหนี้รอขายก่อน จึงจะรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนจากการขายที่ดินแทนการชำระหนี้รอขาย

ข้อ 52

เปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

- (1) นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การวัดมูลค่าที่ดินแทนการชำระหนี้รอขาย
- (2) ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดการได้มาของที่ดินแทนการชำระหนี้รอขาย เช่น วันที่โอนกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ให้สหกรณ์ จำนวนลูกหนี้ เลขที่สัญญาเงินกู้ จำนวนหนี้คงเหลือ วัน เดือน ปีที่ได้รับการโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดิน จำนวนแปลง จำนวนเนื้อที่ ราคาประเมิน และส่วนเกินมูลค่าที่ดินแทนการชำระหนี้รอขาย ตามมติคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ในคราวที่มีการอนุมัติรายการเกี่ยวกับที่ดินแทนการชำระหนี้รอขาย

ข้อ 53 – 60 เกี่ยวกับ “ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์”

ข้อ 53

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ →

รายการสินทรัพย์ที่มีตัวตนที่สหกรณ์มีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิต เพื่อใช้ในการจำหน่ายสินค้า ให้บริการ ให้เช่า หรือเพื่อใช้ในการบริหารงาน ซึ่งคาดว่าจะใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี

ข้อ 54

ต้นทุนการได้มาของสินทรัพย์

หากสินทรัพย์ที่ได้มาหลายชนิดในราคารวมกัน ให้แยกราคาทุนของสินทรัพย์แต่ละชนิดออกจากกัน กรณีไม่ทราบราคาต้องมีการประเมินราคาสินทรัพย์แต่ละชนิด โดยผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินรับอนุญาต

กรณีซื้อมา

ราคาซื้อ + ภาษีอากรขาเข้า + ภาษีซื้อที่เรียกคืนไม่ได้ + ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เพื่อให้ได้มา + ต้นทุนการกู้ยืม + ต้นทุนทางตรงอื่น ๆ - ส่วนลด - ภาษีที่จะได้รับคืน

กรณีสร้างขึ้นเอง

ต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวกับการสร้างสินทรัพย์ + ต้นทุนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการสร้างสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข

กรณีแลกเปลี่ยน

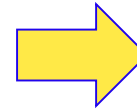
ใช้ราคามูลค่ายุติธรรมที่แลกเปลี่ยน **เว้นแต่** มีหลักฐานสนับสนุนอื่นที่ชัดเจน กรณีไม่สามารถวัดได้ต้องใช้ราคาทุนตามบัญชีของสินทรัพย์ที่นำไปแลกเปลี่ยน

ข้อ 55

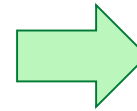
รายจ่ายภายหลังการได้รับสินทรัพย์

ทำให้สินทรัพย์ของสหกรณ์มีสภาพ**ดีขึ้น** หรือมี**มูลค่าเพิ่มขึ้น**
เช่น อายุการใช้งานเพิ่มขึ้น มีเนื้อที่ใช้สอยเพิ่มขึ้น

ราคาทุนของสินทรัพย์

รักษาสภาพของมาตรฐานการใช้งานของสินทรัพย์ โดย**ไม่ได้เพิ่ม**
ประสิทธิภาพแต่อย่างใด เช่น ค่าซ่อมแซม

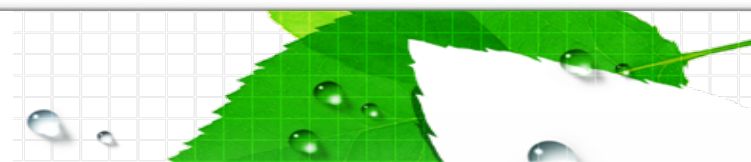

ค่าใช้จ่ายในงวดบัญชี

ข้อ 56

การตรวจนับสินทรัพย์

สหกรณ์ต้องตรวจนับสินทรัพย์ พร้อมกับตรวจสอบเอกสารสิทธิ์ เพื่อให้ทราบกรรมสิทธิ์ ความครบถ้วน และสภาพของสินทรัพย์ตามความเป็นจริงทุกวันสิ้นปีทางบัญชี และให้บันทึกเป็นรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์นั้นด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม

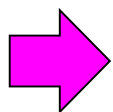
ข้อ 57

การตีราคาสินทรัพย์

สามารถตีราคาสินทรัพย์ใหม่ได้ตามมูลค่ายุติธรรมที่ได้จากการประเมินราคาโดยผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินรับอนุญาต การตีราคาใหม่ต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอซึ่งรอบระยะเวลาของการพิจารณาตีราคาใหม่แต่ละครั้ง ต้องไม่ต่ำกว่า 5 ปีบัญชีของสหกรณ์

ข้อ 58

ค่าเสื่อมราคา

สินทรัพย์ที่มีการเสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน หรืออาจจะเกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากการใช้งาน ต้องปันส่วนค่าเสื่อมราคาอย่างมีระบบตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ ซึ่งวิธีการต้องสะท้อนถึงประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่ได้รับจากสินทรัพย์ โดยรับรู้ค่าเสื่อมราคาเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชี

พิจารณาองค์ประกอบ

1

อาคารและอุปกรณ์ที่เป็นส่วนควบประกอบเข้ากันแต่มีอายุการใช้งานต่างกัน ให้แยกส่วนประกอบและคำนวณค่าเสื่อมราคาตามอายุใช้งาน

2

อาคารและอุปกรณ์ที่มีอายุการใช้งานไม่เต็มปี ให้คำนวณตามระยะเวลาเป็นวันนับจากวันที่พร้อมใช้งานและให้นับ 1 ปี มี 365 วัน

3

เมื่อคิดค่าเสื่อมราคาถึงงวดสุดท้ายแล้ว ให้คงเหลือมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ไว้ 1 บาทต่อหน่วย จนกว่าอาคารและอุปกรณ์นั้นจะสิ้นสภาพหรือตัดบัญชี

วิธีการคำนวณค่าเสื่อมราคา

1

วิธีเส้นตรง
(Straight-line method)

(ก) อาคารถาวร หรือสิ่งปลูกสร้าง	ร้อยละ 2.5 – 10
(ข) เครื่องสีข้าว เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ เครื่องยนต์	ร้อยละ 5 – 20
(ค) เรือยนต์และอุปกรณ์เรือ	ร้อยละ 10 – 15
(ง) รถยนต์	ร้อยละ 10 – 20
(จ) ครุภัณฑ์และอุปกรณ์สำนักงาน	ร้อยละ 10 – 20
(ฉ) เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	ร้อยละ 20 – 25

2

วิธีอัตราลดลงตามผลรวมจำนวนปี
(Sum-of-Years-Digits)

- ประสิทธิภาพการใช้งานสูงในระยะแรก
- ประโยชน์ที่ให้ในระยะหลังไม่แน่นอน
- ใช้งานไปนานอาจเกิดค่าซ่อมแซมมาก

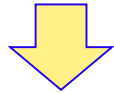
- เมื่อเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่งแล้วต้องใช้วิธีนั้นอย่างสม่ำเสมอตลอดอายุการใช้งาน
- กรณีซื้อสินทรัพย์ประเภทเดิมเพิ่มเติม สามารถพิจารณาเปลี่ยนวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่ซื้อเพิ่มได้ หากเห็นว่าสามารถสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะการใช้งานและประโยชน์ที่ได้รับชัดเจนขึ้น และถูกต้องตามความเป็นจริง และเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ซื้อเพิ่มเติมไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินด้วย

**** กรณีที่สหกรณ์ได้คำนวณค่าเสื่อมราคาก่อนถือใช้ระเบียบนี้ สหกรณ์อาจพิจารณาปรับปรุงการคำนวณค่าเสื่อมราคาใหม่ได้ โดยจะต้องมีการประเมินอายุการใช้งานที่เหลืออยู่ของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้ ต้องไม่เกินกว่าระยะเวลาที่ระเบียบกำหนด****

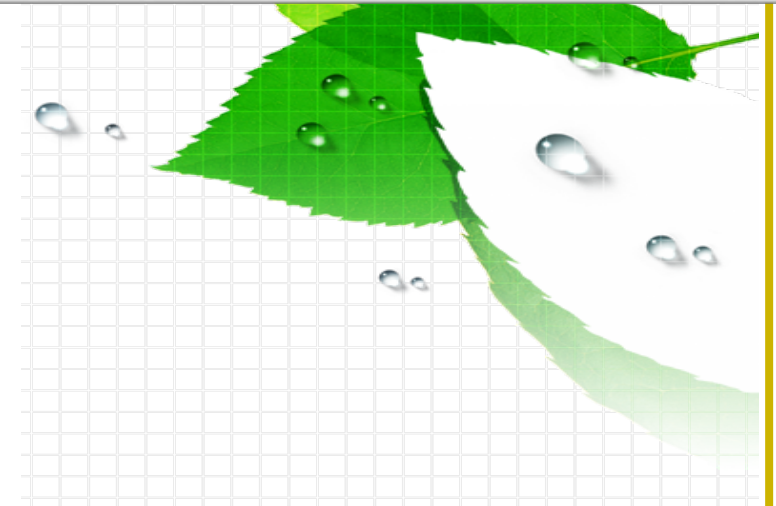
ข้อ 59

การเลิกใช้สินทรัพย์

เมื่อสหกรณ์ไม่ได้ใช้ทรัพย์สินของสหกรณ์แล้ว
ต้องพิจารณาสาเหตุ ดังนี้

- 1 หมดอายุการใช้งาน
- 2 ยังไม่หมดอายุการใช้งานเป็นการถาวร
- 3 ยังไม่หมดอายุการใช้งานเป็นการชั่วคราว
- 4 สูญหายหรือได้รับความเสียหายโดยสิ้นเชิงก่อนหมดอายุการใช้งาน
- 5 เสียหายบางส่วน

ข้อ 60

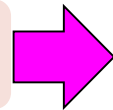
การเปิดเผยข้อมูล

- (1) นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับเกณฑ์การวัดมูลค่าราคาทุนและวิธีการคำนวณค่าเสื่อมราคา
- (2) นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ โดยแสดงให้เห็นถึงราคาตามบัญชี การปรับเพิ่มหรือลดด้วยส่วนที่ตีราคาเพิ่มหรือลด ตลอดจนเปิดเผยว่าการเปลี่ยนแปลงการตีราคาทุน โดยผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินรับอนุญาต หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการตีราคา และมูลค่าที่เปลี่ยนแปลง
- (3) จำนวนและข้อจำกัดในกรรมสิทธิ์ของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ใช้เป็นหลักประกันหนี้สิน

ข้อ 61 - 64 เกี่ยวกับ “สินทรัพย์ไม่มีตัวตน”

ข้อ 61

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

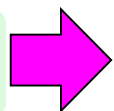
รายการที่ไม่เป็นตัวเงินที่สามารถระบุได้ และไม่มีลักษณะทางกายภาพ เช่น สินทรัพย์ทางปัญญา โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เครื่องหมายการค้า ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร สัมปทาน สิทธิการเช่า สิทธิการใช้ประโยชน์ในที่ดินหรืออาคาร สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ สิทธิในการใช้ประโยชน์ในสิ่งปลูกสร้าง ระหว่างก่อสร้าง เป็นต้น

บันทึกต้นทุนโดยใช้
“ราคาทุน”

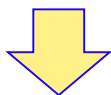
ข้อ 62

การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่าย โดยหักออกจากบัญชีสินทรัพย์
ไม่มีตัวตนโดยตรง ตามระยะเวลาที่ใช้ประโยชน์

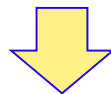
อายุการใช้ประโยชน์จำกัด

ตัดจำหน่ายโดยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลา

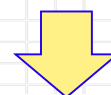
- (1) ตามอายุการให้ประโยชน์
- (2) หากอายุการให้ประโยชน์น้อยกว่าอายุสิทธิตามกฎหมายหรือข้อผูกพันสัญญา ให้ตัดจำหน่ายตามอายุการให้ประโยชน์
- (3) กรณีใช้ประโยชน์ไม่เต็มปี ให้ตัดจ่ายเป็นวันนับจากวันที่พร้อมใช้ประโยชน์ (1ปีมี 365 วัน)
- (4) กรณีเกี่ยวกับอาคารและอุปกรณ์ต้องตัดจำหน่ายไม่น้อยกว่าอัตราค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์

อายุการใช้ประโยชน์ไม่จำกัด

ให้คำนวณค่าตัดจำหน่ายตามอัตราค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ที่กำหนดไว้ หากไม่มีอัตราค่าเสื่อมราคาตามที่กำหนด ให้ตัดจำหน่ายได้ไม่เกิน 10 ปี

โครงการรัฐบาล

ให้ตัดจำหน่ายไม่น้อยกว่าจำนวนที่คำนวณจากอัตราค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ของสินทรัพย์นั้นที่กำหนดไว้

ให้ตัดจำหน่ายจนหมดมูลค่าทางบัญชี มูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจะเท่ากับศูนย์

ข้อ 63

การเลิกใช้สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

หากเลิกใช้ก่อนหมดอายุการให้ประโยชน์ และคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์อีกต่อไป ให้ตัดจำหน่ายออกจากบัญชีในปีที่ไม่ได้รับประโยชน์แล้ว

ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ได้รับจากการขาย

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนกับมูลค่าตามบัญชี

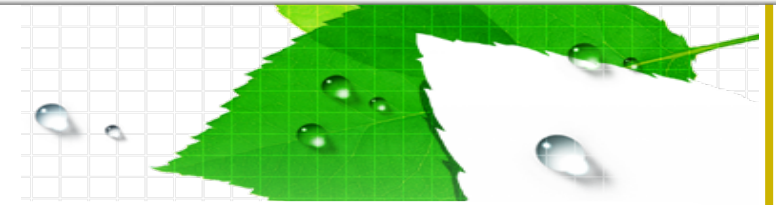
ถือเป็น กำไร (ขาดทุน) จากการจำหน่าย

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ข้อ 64

การเปิดเผยข้อมูล

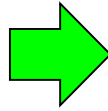
- (1) นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับวิธีการตัดจำหน่ายและอัตราการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
- (2) กรณีสหกรณ์มีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ตัดจำหน่ายจนหมดมูลค่าทางบัญชีแล้ว แต่ยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ต่อไป ให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวไปจนกว่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้นจะไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อีก

ข้อ 65 – 66 เกี่ยวกับ “ค่าใช้จ่ายรอดตัดบัญชี”

ข้อ 65

ค่าใช้จ่ายรอดตัดบัญชี

ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่เกิดขึ้นและเป็นประโยชน์แก่การดำเนินธุรกิจระยะยาวในภายหน้า ซึ่งจะต้องตัดจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในระยเวลานานกว่าหนึ่งงวดบัญชี เช่น ค่าปรับปรุง ซ่อมแซมและตกแต่ง ที่ใช้เงินเป็นจำนวนมาก

ตัดจ่ายภายในเวลา
ไม่เกิน 5 ปี

ข้อ 66

ให้เปิดเผยข้อมูล

เปิดเผยนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับระยะเวลาในการตัดจ่ายค่าใช้จ่ายรอดตัดบัญชีเป็นรายปี

ข้อ 67 - 74 เกี่ยวกับ "การรับบริจาค"

ข้อ 67

การรับเงินบริจาค

มิได้กำหนดวัตถุประสงค์การใช้

ได้มาบันทึกเป็น

"ทุนสำรอง"

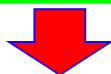
เมื่อนำไปใช้

ใช้ในการดำเนินงาน
ถือเป็น
"ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน"

นำไปจัดหาทรัพย์สิน
บันทึกเป็น
"สินทรัพย์ประเภทนั้น"

สินทรัพย์ที่ต้องคำนวณ
ค่าเสื่อมราคา ให้คำนวณ
ตามอัตราที่กำหนดไว้

หากมีมติให้ใช้ทุนสะสมของสหกรณ์
ที่เกี่ยวข้อง ให้โอนลดยอดตามมติ
ที่อนุมัติเข้า "ทุนสำรอง"

ข้อ 68

การรับเงินบริจาค

มีการกำหนดวัตถุประสงค์การใช้

ได้มาบันทึกเป็น

“ทุนเพื่อการนั้น”

เมื่อนำไปใช้

ใช้ในการดำเนินงานตาม
วัตถุประสงค์ให้ **ลดยอด**
“ทุนเพื่อการนั้น”

นำไปจัดหาทรัพย์สิน ให้บันทึก
ชื่อ “**สินทรัพย์ประเภทนั้น**” และ
โอนปิด “ทุนเพื่อการนั้น” ไว้ใน
บัญชี “**รายได้จากการรับบริจาค**
สินทรัพย์รอการรับรู้” เพื่อไว้ชดเชย
ค่าเสื่อมราคาในวันสิ้นปีบัญชี

หากมีมติให้ใช้ทุนสะสมของสหกรณ์
ที่เกี่ยวข้อง ให้โอนลดยอดตามมติ
ที่อนุมัติเข้า “ทุนสำรอง”

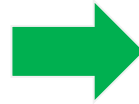
ข้อ 69

ให้สหกรณ์เปิดบัญชีเงินฝากธนาคารหรือสหกรณ์อื่นสำหรับเงินที่ได้รับบริจาคที่มีจำนวนเงินเป็นสาระสำคัญแยกไว้ต่างหาก และเมื่อเกิดดอกผลขึ้นในระหว่างนำเงินดังกล่าวไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาคแต่ยังไม่เสร็จสิ้นให้นำดอกผลดังกล่าวสมทบเข้าไปในบัญชีทุนเพื่อการนั้น เพื่อให้บังเกิดประโยชน์ในการใช้จ่ายหรือจัดหาสินทรัพย์ตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง

ข้อ 70

กรณีรับบริจาคเป็นที่ดิน

ให้บันทึกราคาที่ดินที่ได้รับบริจาคด้วยมูลค่ายุติธรรม
ของที่ดินที่ได้รับบริจาค คู่กับบัญชี “ทุนสำรอง”
หากมีการใช้จ่ายจากทุนสะสมให้ลดยอดทุนสะสมไป
สมทบเป็นทุนสำรอง

ข้อ 71

กรณีรับบริจาค 1) อาคารและอุปกรณ์ → ค่าเสื่อมราคา
2) สินทรัพย์ไม่มีตัวตน → ตัดจำหน่าย

- ให้บันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ประเภทนั้น คู่กับบัญชี “รายได้จากการรับบริจาครอการรับรู้”
- หากมีการใช้จ่ายจากทุนสะสมให้ลดยอดทุนสะสมไปสมทบเป็นทุนสำรอง
- เมื่อสิ้นปีบัญชีให้ถือว่าค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่าย พร้อมกับโอนลดยอด
รายได้จากการรับบริจาครอการรับรู้เป็นรายได้ เพื่อชดเชยกับค่าเสื่อมราคาหรือค่าตัดจำหน่าย

ข้อ 72

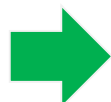
การเลิกใช้สินทรัพย์ที่ได้รับบริจาคที่ยังไม่หมดอายุการใช้งาน

ให้บันทึกค่าเสื่อมราคาหรือค่าตัดจำหน่ายถึงวันที่เลิกใช้ในปีที่เลิกใช้ พร้อมกับโอนลดยอดรายได้จากการรับบริจาคหรือการรับรู้เป็นรายได้จากการรับบริจาค และโอนปิดบัญชีสินทรัพย์ที่ได้รับบริจาค ค่าเสื่อมราคาสะสม และรายได้จากการรับบริจาคหรือการรับรู้ของสินทรัพย์ที่เลิกใช้ และรับรู้ผลต่างเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในปีที่เลิกใช้

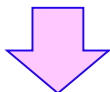
ข้อ 73

กรณีรับบริจาคเป็นสินค้า

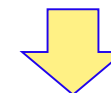
ให้บันทึกบัญชีสินค้านำมาบริจาค และบัญชีรายการรับบริจาค
สินค้านำมาบริจาคด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันรับมอบ

นำไปขาย

ให้บันทึกจำนวนเงินที่ได้รับจากการขายสินค้านำมาบริจาค
ไปเป็นรายได้จากการขายสินค้านำมาบริจาค และโอนลดยอด
สินค้านำมาบริจาคและรายได้จากการรับบริจาคสินค้านำมาบริจาค
ด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันรับมอบสินค้าตามจำนวนที่ขายได้
หากนำเงินที่ได้จากการขายสินค้านำมาบริจาคไปใช้เพื่อการ
ใดการหนึ่งตามที่ผู้บริจาคระบุวัตถุประสงค์ไว้ ให้โอนปิดบัญชี
รายได้จากการขายสินค้านำมาบริจาคไปไว้ใน “ทุนเพื่อการนั้น”

นำไปใช้ในการดำเนินงาน
หรือแจกจ่าย

ให้บันทึกลดยอดสินค้านำมาบริจาคและ
รายได้จากการรับบริจาคสินค้านำมาบริจาค
ด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันรับมอบสินค้าตาม
จำนวนของสินค้าที่นำออกไปใช้หรือ
นำออกไปแจกจ่าย

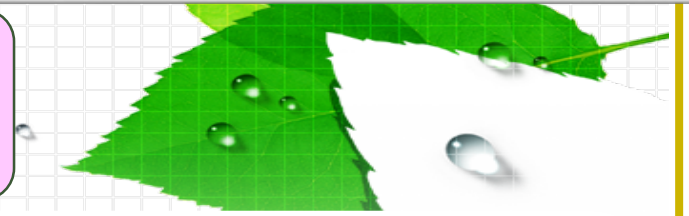

ข้อ 74

การเปิดเผยข้อมูล

- (1) นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการคำนวณค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ หรือค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ที่รับบริจาค
- (2) ข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่สหกรณ์ได้รับบริจาคในปีที่ได้รับ โดยเปิดเผยเกี่ยวกับรายการสินทรัพย์รับบริจาคว่าได้รับบริจาคสินทรัพย์ประเภทใด จากใคร จำนวนเงิน สำหรับกรณีที่นำเงินรับบริจาคไปจัดหาสินทรัพย์และต้องจ่ายเงินสมทบ ให้เปิดเผยเพิ่มเติมว่าสหกรณ์ได้จ่ายเงินสมทบ เพื่อให้ได้สินทรัพย์ดังกล่าวประเภทใด มูลค่าเท่าใด
- (3) ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวน และข้อจำกัดในกรรมสิทธิ์ของสินทรัพย์รับบริจาคที่ใช้เป็นหลักประกันหนี้สิน

หมวด 2 : บัญชีที่สำคัญของสหกรณ์
ส่วนที่ 2 หนี้สิน

ข้อ 75

ให้สหกรณ์บันทึกหนี้สิน สำหรับรายการภาระผูกพันในปัจจุบันของสหกรณ์ที่เป็นผลของเหตุการณ์ในอดีตที่เกิดจากการกู้ยืม รายการค้าหรือจากรายการอื่น ซึ่งการชำระภาระผูกพันนั้นคาดว่าจะส่งผลให้สหกรณ์สูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ โดยการทำให้สินทรัพย์ของสหกรณ์ลดลงหรือชำระด้วยการให้บริการภาระผูกพันนั้น

การบันทึกหนี้สินเพิ่มตามจำนวนเงินของภาระผูกพันและบันทึกหนี้สินลดเมื่อชำระด้วยสินทรัพย์หรือบริการ

(1) หนี้สินหมุนเวียน หมายถึง หนี้สินซึ่งมีระยะเวลาชำระคืนภายในรอบปีบัญชีถัดไป เช่น เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร เงินกู้ยืมที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย เป็นต้น

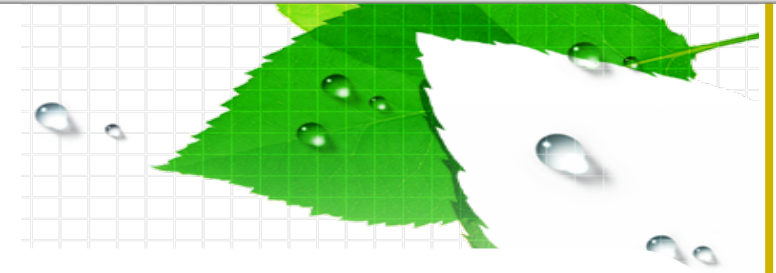

(2) หนี้สินไม่หมุนเวียน หมายถึง หนี้สินซึ่งมีระยะเวลาการชำระคืนเกินกว่ารอบปีบัญชีถัดไป เช่น เงินกู้ยืมระยะยาว เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์ เป็นต้น

ข้อ 76

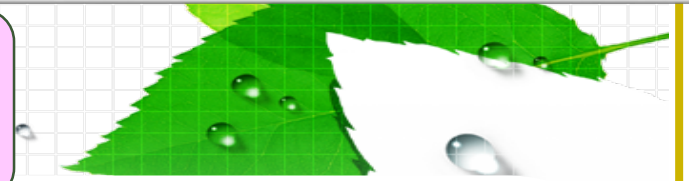
การเปิดเผยข้อมูล

- (1) รายละเอียดของภาระผูกพัน เช่น สัญญาเงินกู้ยืมที่ทำไว้กับภายนอก ข้อตกลงทางการค้า หรือสินทรัพย์ที่ใช้เป็นหลักทรัพย์ในการค้าประกันตลอดจนเงื่อนไขและข้อจำกัดตามที่ระบุไว้ในสัญญา เป็นต้น โดยเปิดเผยจำนวนเงิน เงื่อนไข และข้อตกลงของภาระผูกพัน
- (2) หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น เป็นภาระผูกพันที่อาจเกิดขึ้นหรือภาระผูกพันในปัจจุบันที่อาจทำให้สหกรณ์สูญเสียทรัพยากร แต่มูลค่ายังไม่มีคามแน่นอน เช่น สหกรณ์ถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย เป็นต้น

หมวด 2 : บัญชีที่สำคัญของสหกรณ์
ส่วนที่ 3 ทูของสหกรณ์

ข้อ 77

ให้สหกรณ์บันทึกทุนของสหกรณ์ สำหรับรายการจำนวนเงินที่ได้รับจากการถือหุ้นของสมาชิก การจัดสรรกำไรสุทธิในรูปของทุนสำรองตามกฎหมาย ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบ และอื่น ๆ รวมทั้ง กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ และกำไรสุทธิ หากมีขาดทุนสุทธิให้นำไปหักออกจากทุนสำรอง ถ้าทุนสำรองมีไม่เพียงพอจะคงเหลือเป็นขาดทุนสะสม

การบันทึกการเพิ่มและลดทุนเรือนหุ้นตามจำนวนเงินที่ได้รับและจ่ายคืนตามข้อบังคับของสหกรณ์ เว้นแต่กรณีที่น่าายทะเบียนสหกรณ์กำหนดไว้เฉพาะเรื่อง เช่น สหกรณ์มีผลขาดทุนสะสม สหกรณ์ต้องจ่ายคืนค่าหุ้นตามมูลค่าที่คำนวณใหม่ที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

การบันทึกเพิ่มทุนสำรองและทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ ให้เป็นไปตามมติที่ประชุมใหญ่และการบันทึกลดบัญชีทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบที่สหกรณ์กำหนด

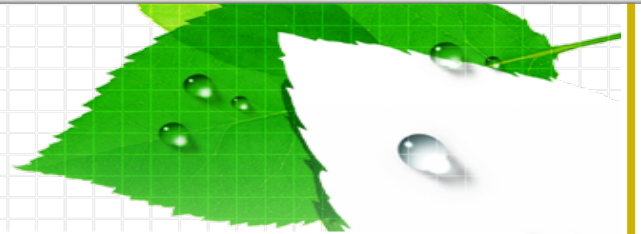
ข้อ 78

ให้สหกรณ์เปิดเผยข้อมูลทุนของสหกรณ์ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ดังนี้

- (1) กรณีสหกรณ์มีผลขาดทุนสะสม ให้สหกรณ์คำนวณมูลค่าต่อหุ้นใหม่ที่สามารถจ่ายคืนสมาชิกได้ตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์
- (2) กรณีสหกรณ์ขอผ่อนใช้คืนเงินค้างขาดทุนสะสม ให้สหกรณ์แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการขอผ่อนใช้และเงื่อนไขการผ่อนใช้

หมวด 2 : บัญชีที่สำคัญของสหกรณ์
ส่วนที่ 4 รายได้

ข้อ 79

ให้สหกรณ์บันทึกรายได้ สำหรับรายการรายได้ที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจตามปกติของสหกรณ์ และการเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบปีบัญชี หรือการเพิ่มค่าของสินทรัพย์ หรือ การลดลงของหนี้สิน โดยส่งผลให้ทุนของสหกรณ์เพิ่มขึ้น

การวัดมูลค่าของรายได้โดยใช้มูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่ได้รับหรือค้างรับหลังจากหักส่วนลดต่าง ๆ ทั้งนี้ ต้องมีความแน่นอนเกี่ยวกับจำนวนประโยชน์ที่จะได้รับและต้นทุนที่เกิดขึ้นหรือที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากรายได้นั้น รวมทั้งรายได้นี้ดังกล่าวต้องสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ

ข้อ 80

ให้สหกรณ์เปิดเผยข้อมูลรายได้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินเกี่ยวกับนโยบายการบัญชีที่สหกรณ์บันทึกเป็นรายได้ของสหกรณ์ ซึ่งรวมถึงวิธีกำหนดขั้นความสำเร็จของรายการบัญชีที่เกี่ยวข้องซึ่งจะถือเป็นรายได้

หมวด 2 : บัญชีที่สำคัญของสหกรณ์
ส่วนที่ 5 ค่าใช้จ่าย

ข้อ 81

ให้สหกรณ์บันทึกค่าใช้จ่าย สำหรับรายการค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจตามปกติของสหกรณ์ และการลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบปีบัญชี หรือการลดค่าของสินทรัพย์ หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน โดยส่งผลให้ทุนของสหกรณ์ลดลง

การรับรู้ค่าใช้จ่าย เมื่อสหกรณ์คาดว่าจะเสียประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตอันเนื่องมาจากการลดลงของสินทรัพย์ หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน และสหกรณ์สามารถวัดมูลค่าของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตได้อย่างน่าเชื่อถือ

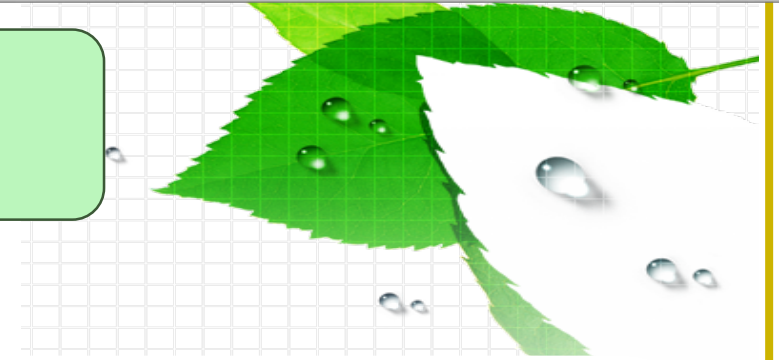
ข้อ 82

ให้สหกรณ์เปิดเผยข้อมูลค่าใช้จ่ายในหมายเหตุประกอบงบการเงินเกี่ยวกับนโยบายการบัญชีเกณฑ์การปันส่วนค่าใช้จ่าย

หมวด 3

งบการเงินของสหกรณ์

ข้อ 83

ให้สหกรณ์จัดทำงบการเงินตามเกณฑ์การดำเนินงานต่อเนื่อง โดยองค์ประกอบของรายการในงบการเงิน ประกอบด้วย สินทรัพย์ หนี้สิน ทุนของสหกรณ์ รายได้ และค่าใช้จ่าย สำหรับสินทรัพย์ และหนี้สิน ให้จัดแสดงเป็นประเภทหมุนเวียนและไม่หมุนเวียนด้วย ซึ่งงบการเงินของสหกรณ์ ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด และงบประกอบอื่น ๆ ตามรูปแบบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

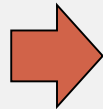
ลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน

1. ความสามารถเข้าใจได้

ข้อมูลในงบการเงินที่จัดทำต้องนำเสนอให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจได้
ทั้งนี้ ต้องไม่ละเว้นข้อมูลเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเพียงเพราะเหตุผลว่า
ข้อมูลดังกล่าวยากเกินกว่าที่ผู้ใช้งบการเงินจะเข้าใจได้

2. ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

ข้อมูลในงบการเงินต้องทันเวลาสามารถตอบสนองความต้องการและ
ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ โดยประเมิน
จากเหตุการณ์ ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต รวมทั้งช่วยยืนยันหรือ
ชี้ข้อผิดพลาดของข้อมูลในงบการเงินที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามผู้ใช้งบการเงิน
ควรคำนึงถึงความมีสาระสำคัญของข้อมูลในงบการเงินที่ต้องแสดง
สาระสำคัญอย่างถูกต้องไม่ละเว้นการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง
อย่างเป็นสาระสำคัญ ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้
งบการเงิน

3. ความเชื่อถือได้ ต้องปราศจากความผิดพลาดและความลำเอียง

- ★ ตัวแทนอันเที่ยงธรรม ➡ ข้อมูลในงบการเงินควรแสดงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงตามเกณฑ์การรับรู้รายการ
- ★ เนื้อหาลำคัญกว่ารูปแบบ ➡ ข้อมูลในงบการเงินต้องบันทึกและแสดงตามเนื้อหาและความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ ไม่ใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว
- ★ ความเป็นกลาง ➡ ข้อมูลในงบการเงินต้องมีความเป็นกลางหรือปราศจากความลำเอียงโดยไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะชี้นำผู้ใช้งบการเงิน
- ★ ความระมัดระวัง ➡ การใช้ดุลยพินิจที่จำเป็นในการประมาณการภายใต้ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้งบการเงินมีความน่าเชื่อถือ
- ★ ความครบถ้วน ➡ งบการเงินต้องนำเสนอโดยพิจารณาความมีสาระสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ เพื่อมิให้ข้อมูลในงบการเงินผิดพลาด หรือทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิด
- ★ การเปรียบเทียบกันได้ ➡ ข้อมูลในงบการเงินต้องสามารถเปรียบเทียบข้อมูลฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์เดียวกันสำหรับรอบระยะเวลาต่าง ๆ และเปรียบเทียบ กับสหกรณ์อื่นสำหรับรอบระยะเวลาเดียวกัน

ข้อ 84

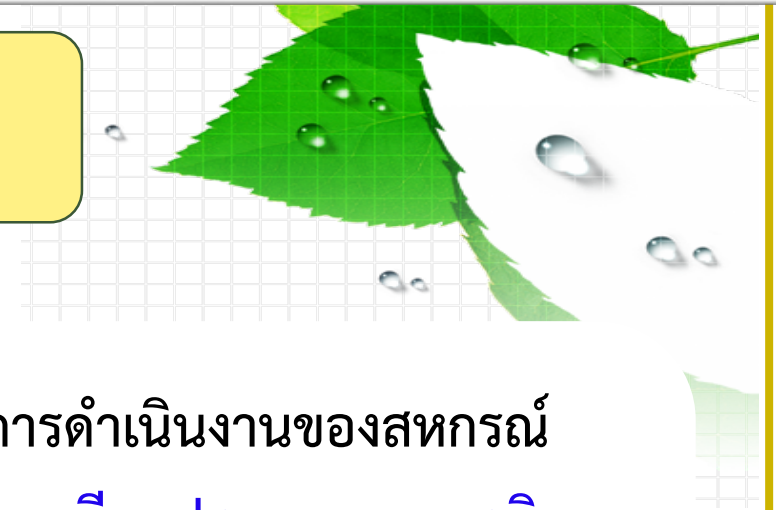
ให้สหกรณ์รับรู้รายการสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย เมื่อเข้าเงื่อนไขดังนี้

- (1) มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตของรายการสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่ายจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง
- (2) รายการสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่ายมีราคาทุนหรือมูลค่าที่สามารถวัดได้อย่างน่าเชื่อถือ

การไม่รับรู้รายการที่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าว สหกรณ์ไม่สามารถทำให้ถูกต้องได้ด้วยการเปิดเผยข้อมูลในนโยบายการบัญชีที่สหกรณ์นำมาใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

หมวด 4
การเปิดเผยข้อมูล

ข้อ 85

ให้สหกรณ์เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์ นอกเหนือจากที่แสดงให้เห็นในรูปของงบการเงิน และรายละเอียดประกอบงบการเงิน โดยต้องแสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินของสหกรณ์ เพื่อเปิดเผยสาระสำคัญที่มีผลต่องบการเงินรวมถึงรายการบัญชีใดที่มีได้ปฏิบัติตามเกณฑ์และนโยบายการบัญชีที่กำหนดนั้นด้วย

ในหมายเหตุประกอบงบการเงินสหกรณ์ต้องเปิดเผยทุกข้อ ดังต่อไปนี้

- (1) สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ ซึ่งแสดงข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์การจัดทำงบการเงินและนโยบายการบัญชีที่สหกรณ์กำหนด โดยให้แสดงไว้ในส่วนแรกของหมายเหตุประกอบงบการเงิน
- (2) ข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นรายละเอียดประกอบรายการที่แสดงในงบการเงิน ซึ่งรวมถึงข้อจำกัดต่าง ๆ ที่มีต่อกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในการใช้สินทรัพย์ หลักประกันที่ให้กับหนี้สิน ข้อมูลเกี่ยวกับทุนของสหกรณ์
- (3) ข้อมูลเพิ่มเติมที่ไม่ได้แสดงอยู่ในงบการเงิน แต่เป็นข้อมูลที่จำเป็นเพื่อให้งบการเงินนั้น แสดงข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควร ให้เปิดเผยต่อจากข้อมูลเพิ่มเติมที่เป็นรายละเอียดประกอบรายการในงบการเงิน เช่น เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นภายหลังวันที่ในงบการเงิน สินทรัพย์ที่อาจได้รับหรือหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหลัง ข้อผูกพันที่สำคัญและมีระยะยาวซึ่งไม่ปรากฏในงบการเงิน เป็นต้น

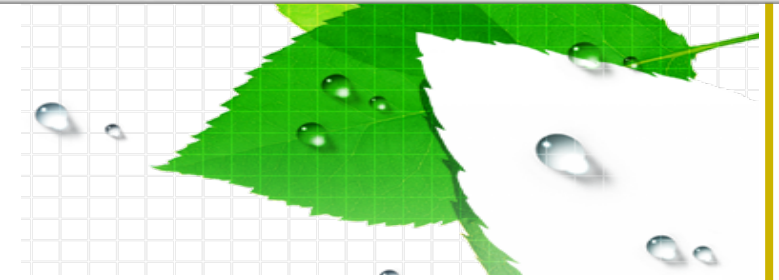
- (4) ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจหรือกิจกรรมอื่นใดที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบและข้อบังคับของสหกรณ์ หรือข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการของสหกรณ์ แม้จะ เป็นไปตามกฎหมายหรือข้อบังคับของสหกรณ์ แต่หากการดำเนินการนั้นอาจส่งผลกระทบต่อสถานะทาง การเงินของสหกรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญ เช่น กรณีสหกรณ์เปลี่ยนสัญญาเงินฝากเป็นสัญญาเงินกู้ หรือ เปลี่ยนสัญญาเงินกู้เป็นสัญญาเงินฝาก ซึ่งเป็นการเปลี่ยนสาระสำคัญแห่งหนี้ โดยที่สหกรณ์มิได้มีการรับจ่ายเงิน หรือมีการรับจ่ายเงินเพียงบางส่วน เป็นต้น

ข้อ 86

วิธีปฏิบัติทางบัญชี และรูปแบบงบบการเงินที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี หรือ ประกาศกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

บทเฉพาะกาล

ข้อ 87

ให้ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกโดยอาศัยอำนาจนายทะเบียนสหกรณ์ ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ 88

การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่เรียกเก็บเงินงวดชำระหนี้จากสมาชิกโดยการหักจากเงินได้อันที่จ่าย ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้และการเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ. 2544 ไปก่อนจนกว่ากฎกระทรวงการจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรองจะมีผลใช้บังคับ